

Returadresse: Rødt Osterhaus' gate 27, 0183 Oslo

Arbeidsliv:

På høy tid med sekstimersdag

Foto: Pixlars/CC.

Historie:

Pelle-gruppa hedret for sin krigsinnsats

Foto: Brage Aronson.

Solidaritet:

Fortsetter boikott mot sikkerhetselskap

LEDER:

“Nå må vi til bunns i overvåkingssaken.”
BJØRNAR MOXNES, LEDER I RØDT

ARBEIDSLIV:

“Tariffavtale er en nødvendighet i kampen mot sosial dumping.” JOACHIM ESPE, FAGLIG LEDER I RØDT

Bjørnar Moxnes
b.moxnes@roedt.no
Leder i Rødt

La oss være i fred

LEDER

Avsløringene av amerikanske NSAs massive overvåking side har dominert nyhetene de siste månedene. Omfanget vokser i takt med at nye dokumenter lekkes, og saken flytter seg stadig nærmere Norge. Først ble det klart at Norge regnes blant USAs nærmeste samarbeidsland når det kommer til etterretning. Så brøt panikken for alvor ut da Dagbladet tidligere i måneden meldte at NSA overvåket norske telefonsamtaler. Etterretningstjenesten mener Dagbladet har misforstått, og at det derimot dreier seg om overvåking Norge selv står bak i utlandet.

Den amerikanske journalisten Glenn Greenwald, som startet Snowden-avsløringene i The Guardian, holder fast på at NSA overvåker Norge. Det er for tidlig å si hva som er rett. Det er uansett interessant å se hvordan et samlet Norge skvetter til av tanken om at andre overvåker oss ulovlig. Men så viser det seg at det kanskje er omvendt. Det er vi som overvåker de andre. Da burde alarmen gå for alvor. I stedet blir nyheten møtt med et skuldertrekk. Ingen av partiene på Stortinget har krevd dokumentasjon på e-tjenestens påstander om at de holder seg til loven. Det holder at sjefen for e-tjenesten, generalleøynant Kjell Grandhagen, sier det.

Mye er fortsatt uklart, men tre ting vet vi sikkert. For det første at Norge deler informasjon med NSA. For det andre at Norge driver massiv overvåking i utlandet. For det tredje at vi ikke har noen garanti for at Norge ikke overvåkes av USA. En slik garanti har verken regjeringen eller forsvaret kunnet gi.

Nå er det viktig å komme til bunns i denne saken. Stortingets EOS-utvalg må kreve full oversikt over hva slags etterretningsvirksomhet Norge til nå har vært med på, slik at de kan være med på å legge rammene for framtidig virksomhet. Like viktig er det å forsikre oss om at USA ikke overvåker Norge ulovlig. Nå må vi begynne å stille USA tøffe spørsmål, og kreve ærlige svar tilbake. Amerikanerne lovt oss seinest i sommer at Norge ikke hadde noe å bekymre seg for. Sånn kommer de til å fortsette helt til vi begynner å stå opp for oss selv. Fram til vi har fått klarhet i saken bør regjeringen fryse etterretningssamarbeid med USA, for å vise at de tar saken på alvor.

Vi kan ikke gi oss før vi vet at fremmede makter lar oss være i fred.

Rødt Nytt

Redaktør:
Brage Aronsen
brage@roedt.no

E-post:
roedt@roedt.no

Telefon: 22 98 90 50
Konto: 7874 05 56478

ISSN: 1504-7660 (avis)
1504-7679 (pdf)
Trykkeri: Nr1Trykk

Utgiver: Rødt
Osterhaus' gate 27
0183 Oslo

Hvorfor sekstim

Ebba Wergeland

Marielle Leerland

Kampen om tida: Kan økt produktivitet tas ut i mer fritid? Foto: Pixlars/CC.

ARBEIDSLIV

Maren Rismyhr maren@roedt.no

Det er hundre år siden arbeiderbevegelsen vant fram med kravet om åttetimers arbeidsdag. Nå er det på tide med en ny arbeidstidsforkorting, lyder det fra fagorganiserte og kvinneaktivister.

– Tida er for lengst moden for sekstimersdagen, sier Ebba Wergeland, spesialist i arbeidsmedisin.

– Det er hundre år siden åttetimersdagen ble kjempa fram i Norge. Vi produserer mange ganger mer per time nå enn den gang. Noe av dette er tatt ut i ferie og lørdagsfri, men fortsatt gjelder åttetimersdagen. Arbeidsmiljøloven sier til og med ni timers dag.

– Åttetimersdagen burde vært historie for lengst. Livet er mer enn lønnsarbeid. Vi er så vant til arbeidsgivers styringsrett at nesten glemmer at vi har bruk for timene våre sjøl. Åttetimersdagen tærer på kreftene for den som har tung jobb eller omsorgsansvar, sier Wergeland.

Bra både for folk og miljøet

– Med sekstimersdagen vil vi kunne stanse den forbruksveksten naturen ikke tåler. Den gir oss mer tid og større muligheter, bidrar til økt

likestilling, bidrar til å fjerne arbeidsløshet og gir langt flere anledning til et meningsfylt arbeid, sier nestleder i Rødt, Marielle Leraand.

– Som alle veit har den teknologiske utviklinga redusert antall arbeidstimer som trengs for å produsere en gitt mengde varer. Det gir oss et handlingsrom. Vi kan øke varemengden og forbruket, vi kan redusere arbeidstida, eller vi kan produsere mindre ved å overføre arbeidskraft fra vareproduksjon til nødvendig tjenesteproduksjon.

Leraand konstaterer at økt vareutvalg og økt forbruk har bidratt til å gi mange et mer behagelig og enklere liv. Å putte tøy i ei vaskemaskin er enklere enn å måtte koke tøy i bryggepanna og skylle det i elva.

– Men jeg mener at vi nå har nådd et nivå hvor den samla veksten i vareproduksjonen ikke lenger kan økes. De fleste her i landet har langt mer enn de trenger. Bare de med lavest inntekter vil kunne få bedre livskvalitet av økt materielt forbruk. Skal klimaet på jorda berges, må deres materielle behov dekkes gjennom sterkere omfordeling, ikke ved samlet vekst i vareproduksjonen.

Fra vareproduksjon til nødvendig tjenesteproduksjon

Produktivitetsveksten har ikke bare gått til økt forbruk. Kvinne- og fagbevegelsen har kjempa gjennom krav om offentlige tjenester. Veksten i den offentlige tjenestesektoren på 70- og 80-tallet gjorde det mulig for hundretusener av norske

erssdag?

Magnhild Nilsen

Helge Galtrud

kvinner å gå ut i lønna arbeid.

– Tjenestetilbudet har i stor grad bidratt til økt livskvalitet for mange, både ved å skape meningsfulle arbeidsplasser og nødvendige tjenester. De psykisk utviklingshemma har alltid vært der, men ikke vernepleierne. I dag ser vi at vi trenger flere arbeidsplasser innen det offentlige, innen helse, omsorg, skole og barnehage. Den arbeidskrafta kan vi hente fra finans, salg og markedsføring i privat sektor - arbeidsplasser som er oppretta opp for å øke etterspørselen, ikke for å dekke nødvendige menneskelige behov.

Av hensyn til naturens bæreevne må mange av dagens jobber bli overflødige i framtida, mener Leraand.

– Men med den arbeidstida vi har nå vil det ikke være rom for alle i offentlig tjenesteproduksjon, sier hun. Her kommer 6-timersdagen kommer inn. Med innføring av generell sekstimersdag vil behovet for arbeidskraft øke kraftig i de offentlige velferdstjenestene.

– Sekstimersdagen er etter min mening en vidundermedisin som løser mange av samfunnets største problemer samtidig. Alle disse fordelene må vi framheve i langt sterkere grad, for sekstimersdagen er framtida, understreker Leraand.

Kampen om arbeidstida er klassekamp

– Vi har den siste tida merka en ny entusiasme for 6-timersdagen, sier Magnhild Nilsen, nyslått leder

i Rødts Kvinneutvalg.

– Rødt ser på kvinners økonomiske sjølstendighet som ei forutsetning for kvinnefrigjøring. I dag er arbeidstida et hinder, sier hun.

– Mange oppdager at vi likevel ikke er så likestilte. Kvinner har forstas hovedansvar for omsorgsarbeidet i hjemmet. Full jobb går ikke alltid. Mange betaler sin egen sekstimersdag med deltid for å få tida til å strekke til. Andre igjen ikke får ikke full stilling. Arbeidstida er rett og slett for lang for mange.

Til tross for at arbeidstidsforkorting lenge har vært et krav i store deler av fagbevegelsen, har det vært liten vilje til å gjøre forsøk med kortere arbeidstid. Veksten må opprettholdes, og vi må alle jobbe mer, påstås det fra arbeidsgiverhold. Helge Galtrud, leder for Fagforbundet Lillehammer og LO i Sør-Gudbrandsdal, ser det fra den andre sida:

– Kampen for å begrense arbeidstidens lengde er like gammel som den moderne arbeiderbevegelsen og kapitalismen. Jeg vil minne om at arbeiderbevegelsen i stor grad blei skapt gjennom den kampen. Å sette noen grenser for utbytting gjennom å begrense arbeidstida forblir viktig så lenge kapitalismen eksisterer. Kampen om arbeidstida er klassekamp!

Det blir et større seminar om sekstimersdagen lørdag 1. mars kl. 11 – 16, i kjelleren på Litteraturhuset i Oslo. Mer info kommer.

RØDT Norge RUNDT

HORDALAND:

Frykter kutt i skole og velferd

Opposisjonen i bystyret i Bergen frykter store kutt i skoler og eldreomsorg, når pensjonsregningen skal betales.

– Når vi har tatt opp denne saken har byrådet svart at det er noe de er oppmerksom på, men det har ikke skjedd noe spesielt, sier Torstein Dahle, gruppeleder i Rødt til Bergens Tidende.

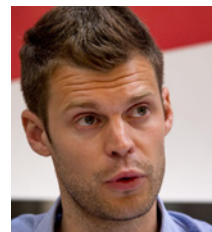

OSLO:

Krev korta på bordet

Nestleiar i Rødt, Marielle Leraand, stolar ikkje på at leiaren for E-tenesta, Kjell Grandhagen, har presentert den fulle sanninga om det norsk-amerikanske etterretningssamarbeidet.

– No må EOS-utvalet på Stortinget få alle fakta på bordet når det gjeld samarbeidet mellom amerikansk og norsk etterretning, seier ho til NRK.

OSLO:

Raser mot bibliotekskutt

Bystyrerepresentant og Rødt-leider Bjørnar Moxnes raser mot mulige kutt i hovedstadens bibliotekfilialer.

– Bibliotekene er vår viktigste kultur- og kunnskapsmøteplass. De er helt unike fordi er så godt besøkt fra alle samfunnslag. Dette er av kulturtilbudene som blir mye brukt av innvandrerbefolkninga vår. Det er mye fattige folk som bruker biblioteket. For barnehager, skoleklasser er det helt unikt å ha et lokalbibliotek, sier Moxnes til DittOslo.

ØSTFOLD:

Reagerer mot milliontap

Bystyrerepresentant for Rødt i Moss, Eirik Tveiten, mener styret og ledelsen i Movar opptrådte skandaløst da man satset 15 millioner kroner i energiselskapet Mosseporten Miljøenergi, og tapte hver krone.

– Styremedlemmer har et personlig ansvar for å sørge for at saksbehandlingen er i henhold til lover og regelverk. Når dette ikke er fulgt, må styret ta ansvar for det som er skjedd, sier han til Moss Avis.

Aksjon: «Politisk høytlesning» utafør Rådhuset 19. november.
Foto: Runa Fjellanger.

Bibliotekopprøret i Oslo fortsetter

BIBLIOTEK

Maren Rismyhr maren@roedt.no

Voldsomme kutt i Kulturetaten truer Oslos lokalbibliotek. Nå har kulturbyråden i Oslo gått tilbake på noe av kuttforslaget og lovet fem millioner øremerka prosjektering av nytt hovedbibliotek i 2014, vel å merke uten å gi noe mer til filialene.

– Nå er jeg forsiktig optimist. Gjennom denne budsjettprosessen har jeg sett en positiv bevegelse. Det er flott å se at så mange er villige til å kjempe for det gode biblioteket. Men det dreier seg om penger. Når det gjelder økonomien, er dette et veldig lite skritt i riktig retning. Men det har vist at det nytter å slåss, sier Heidi Hovemoen, leder i Norsk bibliotekforening Oslo/Akershus til Rødt Nytt.

Byrådets kuttforslag skapte i år et bibliotekopprør. Motstanden vokste raskt da det ble kjent at bibliotek rundt i bydelene kunne bli lagt ned. Sinte tilhørere møtte opp på kulturkomiteens møter. Sist møtte flere hundre barn med rop og plakater opp utafør rådhuset. De voksne samla seg med bøker og ”politisk høytlesning” på ettermiddagen før de inntok møterommet.

Hovemoen forklarer at Norsk bibliotekforening er en interesseorganisasjon som jobber for gode bibliotekjenester for brukerne.

– Oslos bibliotekfilialer ligger der folk bor. Vi i NBF jobber for flest mulig filialer med et godt og oppdatert tilbud.

– Om byråden har fredet filialene i 2014, vet likevel ingen hva som skjer etterpå. Årvisse kutt gjør at nye bøker og filmer mangler. Budsjettprosessen har fått fram hvor dårlig det faktisk står til. Det er på tide å snu! NBF vil gjerne være med å koordinere dette arbeidet framover. Vi står sterkere samme.

Rødt har lenge vært bekymra for utarming av Oslos kulturtilbud, forteller Elin Volder Rutle, Rødts vararepresentant i bystyret og kulturkomiteen:

– Kulturfeltet har blitt kutta kraftig gjennom flere år. I år kom bibliotekene i fokus fordi kulturetaten varsla at de ikke kunne spare mer uten å redusere antall filialer. Det er et varsel vi skal ta på alvor. Det har ikke byrådet gjort, de har i stedet gitt beskjed om at det ikke skal legges ned filialer i 2014, fordi strukturen skal bestemmes i behandlinga av bibliotekmeldinga som kommer ved nyttår. Men dagens tilbud kan ikke opprettholdes så lenge bevilgningene kuttes. De siste års bruk av sparekniven går allerede på bekostning av tilbudet og arbeidsvilkårene.

Rødt har stilt forslag om en opptrappingsplan for bibliotekene, som blant annet innebærer utvidede åpningstider og større mediabudsjett. Forslaget skal opp i bystyret 11. desember.

– Flertallet i Oslo bystyre har hittil ikke vært villig til å satse på Oslos bibliotekfilialer. Årvisse kutt har utarmet bibliotekene. I år var grensa nådd, og Oslo har fått et bibliotekopprør. Rødts forslag er ikke veldig dristig, men helt nødvendig for å gi befolkningen et bedret tilbud, sier Volder Rutle.

Pelle-gruppas verk: Sabotasjesprengte båter heves ved Akers Mekaniske Verksted sommeren 1946. Foto: NTB Arkiv/Scanpix.

HISTORIE

Brage Aronsen brage@roedt.no

22. november ble motstandsfolkene i Pelle-gruppa hedret med et eget minnesmerke som er reist ved klokketårnet på Tingvollakkaia ved Aker Brygge. Hvorfor har det tatt så lang tid?

Historiker og statsstipendiat Lars Borgersrud er ekspert på norsk militær- og krigshistorie. Han er også blant dem som lenge har ment at også kommunistene i den norske motstandsbevegelsen fortjente anerkjennelse etter krigen. Vi ba ham fortelle om Pelle-gruppa.

– Pelle-gruppas innsats kom i krigens slutfase, høsten 1944, etter at de allierte hærene sto inne i Polen og Frankrike. Dens viktigste funksjon ble å bidra til å bremse den tyske Lapplandsarmeens tilbaketog fra Finnland og Murmanskfronten, for å hindre forsterkingen av hærene i selve Tyskland. Pelle-gruppa var den viktigste sabotasjegruppa i Oslo-området høsten 1944, etter at Osvald-organisasjonen ble avvirket, og den aktive sabotasjekamp ble videreført i lokale grupper som Pelle-gruppa, Saborg i Vestfold og Bergen, og andre grupper, forteller Borgersrud.

– De fleste kommunister som hadde vært aktive i motstandskampen, og som ble identifisert av de hemmelige tjenestene, ble overvåket, og i mange tilfeller svartlistet i en årrekke etter krigen. Mange fikk som følge av det problemer med jobb og inntekt. Vi kan også lett forstå at det også var en stor personlig belastning å være under oppsyn på denne måten i år etter år. Det berørte familie, venner og barn i tillegg.

Max Manus fikk æren

Gruppas mest kjente aksjon er antakelig senkningen av de fem skipene ved Akers mekaniske verksted i 1944. I dag er det kjent at det var Pelle-gruppa som stod bak, men lenge var det Max Manus som fikk æren for denne aksjonen.

– Denne aksjonen bidro til at en betydelig tysk skipstonnasje ble satt ut av spill, slik at troppeutskipningene ikke lenger kunne foregå i så stort tempo som ellers ville ha skjedd. Det betydde blant annet at den tyske offensiven i Ardennene mot amerikanske styrker ved årskiftet 1944/45 mistet muligheter for forsterkning fra Lapplandsarmeen, sier Borgersrud.

Påtrykk fra fagbevegelsen

Det er etter et enstemmig vedtak i Oslo bystyre og langvarig påtrykk fra fagbevegelsen at Pelle-gruppa endelig hedres med et minnesmerke.

Historiker: Lars Borgersrud. Foto: Spartacus Forlag.

Forsvarsdepartementet har tidligere vært svært tilbakeholdne med å anerkjenne gruppas innsats.

Hva skyldes motviljen mot å anerkjenne Pelle-gruppas innsats?

– Det henger åpenbart sammen med at kommunister i etterkrigstiden har blitt sett på som indre fiender, alliert med Sovjet, Kina og andre potensielle fiender. Ragnar Sollie, «Pelle» selv, og flere av hans folk var kommunister i mange år etter krigen.

Hva betyr det at Pelle-gruppa nå får en slik offisiell anerkjennelse?

– Det gir et riktigere og mer fullstendig bilde av motstandskampen. Kommunistenes motstandsinnsetts på dette feltet vil bli oppvurdert, ikke bare Pelle-gruppas. Ikke minst gjelder det pionerene i sabotasjekrigen, Osvald-organisasjonen, som Pelle-gruppas forløper og den viktigste sabotasjeorganisasjonen fram til høsten 1944.

Hvorfor skjer dette akkurat nå?

– Fagbevegelsen har engasjert seg på vegne av sine kollegers innsats den gang. Dessuten ser vi nå, etter 22. juli, klarere enn før at kampen mot nazismen, fascismen og rasismen ikke ble vunnet bare med kjærlighet og roser, men gjennom kamp hvor mennesker ga sine liv. Nå reises Pelle-monumentet på Akers brygge. I 2015 kommer et stort monument over Osvald-sabotørene på Jernbanetorget. Monumentene må brukes til markeringer av 22. juli, mot rasisme og fascisme i framtida. Kampen fortsetter!

Latin-Amerika: Sterke folkerørsler bidrar til at store deler av Latin-Amerika står i mot kuttpolitikken. Her frå ein demonstrasjon i Chile. Foto: Annais Ferreira/CC.

– Lær av Latin-Amerika!

SOLIDARITET

Åsne Hagen asne.hagen@gmail.com

Sterke sosiale rørsler og nye regionale institusjonar bidrar til at mange land i Latin-Amerika tar kontroll over felles gode og ressursar framfor å føre kuttpolitikk.

Eit Europa hardt ramma av den globale økonomiske krise kan såleis ha mykje å lære.

– I land som Venezuela, Argentina og Brasil ser vi ei positiv utvikling som kan brukast til inspirasjon i Europa. Dei har gjort det omvendte av Europa: auka velferdsgoda, fordelt og nasjonalisert, og slik kome betre ut av krisa, seier Nora Morken Nilssen.

Nilssen er nestleiar i Latin-Amerikagruppene i Norge (LAG), som står bak kampanjen *Latinamerikanske løsnings* og rapporten med same namn.

– Det er absolutt ikkje slik at alt kan overførast til ein europeisk samanheng. Men vi ser at når kontrollen over den økonomiske politikken og pengepolitikken blir overført til internasjonale institusjonar, svekkar det demokratisk kontroll og styring over korleis ein skal fordele ressursar, seier Nilssen.

Tar kontrollen tilbake

Mange europeiske regjeringar legg no alt i hendene på EU, Det internasjonale pengfondet (IMF) og Den europeiske sentralbanken. Latin-Amerika har derimot utvikla nye regionale institusjonar som alternativ til dei USA- og Europa-styrte Verdsbanken og IMF.

– Dei nye institusjonane har vore viktige for større regional integrasjon og gjort at ein har blitt mindre avhengig av USA, seier Nilssen.

Nokre dømme er utviklingsbanken Banco del Sur, der alle landa har like mykje stemmevekt, og handels- og samarbeidsavtala ALBA, som byggjer på solidaritet og komplementær handel framfor profitt og konkurranse. Venezuela og Cuba har til dømes bytta olje for legar.

– Land som Brasil har ei valdsam industriell utvikling, men meir generelt har utviklingsmåla endra seg bort frå profitt og reint økonomisk utvikling. Bærekraft og ei felles utvikling i regionen har fått større plass.

Nilssen presiserer at vi framleis ser ekstrem utnytting av naturressursar og arbeidskraft i

Nestleiar i LAG: Nora Morken Nilssen. Foto: Privat.

Latin-Amerika. Mellom-Amerika er også i ein ganske annleis situasjon enn Sør-Amerika, og har førebels ikkje hatt særleg velferdsvekst.

Kjent oppskrift

Sjølv om nasjonalisering av til dømes oljesektoren gjerne blir framstilt som eit radikalt eller jamvel ekstremt grep, går mange latinamerikanske land i ei retning som fleire vil kjenne igjen.

– Dette er ikkje noko nytt og merkeleg, fastslår Nora Morken Nilssen.

– Mykje liknar jo på politikken som vi sjølve har ført tidlegare!

I latinamerikansk samanheng er likevel grepa eit brot med etablert kurs. Nilssen trur noko av forklaringa på nyorienteringa er at fleire av landa gjekk gjennom den ekstreme kuttpolitikken på 1980- og 90-tallet, og mange fekk kjenne konsekvensane.

Pressar på

Nilssen ser press frå fagrørsla, urfolksrørsler og bondeorganisasjonar som ein sentral faktor i den politiske utviklinga. Sosiale rørsler stifta nyleg folkeberørsla ALBA de los Movimientos Sociales for å stø opp under ALBA-samarbeidet.

– Dei sosiale rørslene er enormt viktige og står veldig sterkt i Latin-Amerika. Eit eksempel er i Bolivia, der presidenten Evo Morales blei løfta fram av samanslutninga av fem store sosiale rørsler. Dei sosiale rørslene kunne også halde fram med å presse på etter at Morales kom til makta.

Nilssen meiner Venezuela og Hugo Chavez har vore viktig som inspirasjon.

– Nasjonalisering av naturressursar og strategiske sektorar gir auka inntekter til staten, inntekter som så kan bli fordelte. Chavez nasjonaliserte oljesektoren og lagde eitt stort statleg selskap. Velferdsprogram ga dessutan fattige ei stemme og ein verdi.

Palestina-aktivist: Robert Wood. Foto: Privat.

– Vellykka kampanje mot G4S

SOLIDARITET

Magne Hagesæter magne@roedt.no

UiO får likevel ikkje lov til å stenge ute G4S. G4S tapar anbudsrunder til UiB. Nokas kjøper deretter opp G4S i Noreg. – Kampanjen mot G4S har alt i alt vore vellykka, sjølv om den ikkje enda akkurat sånn som vi ville, seier leiar av Palestinakomiteen på Blindern, Robert Wood.

Det britiske tryggleiksselskapet G4S har måtte tåle internasjonale boikottkampanjar på grunn av deira kontraktar med den israelske okkupasjonsmakta. På Vestbreidda står G4S mellom anna for drift av fengsel og kontrollpostar, noko Norsk Folkehjelp gjennom rapporten *Farlige forbindelser* har omtalt som medverknad til brot på folkeretten. I oktober gjennomførte Fagforbundet, Norsk Folkehjelp og Palestinakomiteen ein vekelang boikottkampanje mot det berykta selskapet.

– Vi gjorde G4S til satsingsområde allereie i 2012 og tilslutta oss den internasjonale kampanjen. Målet for kampanjen var at G4S skulle avslutte sin aktivitet i Israel og Palestina som bidreg til folkerettsbrot, seier Wood.

– Studentparlamentet vedtok boikott av G4S og vi fekk så innført nye etiske retningslinjer for Universitetet. Vi var spent på om retningslinjene ville vere gode nok, og var svært glade då UiO bestemte seg for å stenge ute G4S på grunnlag av nettopp desse retningslinjene. Like skuffande var det då Klagenemna for offentlige anskaffelsler (KOFA) gav G4S medhald i sin klage på vedtaket no i september, seier han.

Ved ein liknande anbudsrunde valde Universitetet i Bergen nyleg å gje ein vektarkontrakt til selskapet Nokas sjølv om G4S kunne levere til lågare pris, med grunngeving om at G4S ville føre med seg eit omdømmetap for universitetet. I korrespondansen mellom UiB og tilbydarane grunnjer rektor Dag Rune Olsen avgjerda med at «G4S i en årrekke har blitt kritisert i det offentlige rom for sitt engasjement i Israel og Palestina».

G4S klaga også dette inn for KOFA, men har etter det vi veit trekt tilbake klagen etter det vart kjent at NOKAS skal kjøpe opp G4S si avdeling i Noreg. Konkurransetilsynet vil etter alt å dømme godkjenne oppkjøpet allereie i midten av desember, medan ein klage i KOFA vil ta minst 2-3 månader.

– Så lenge G4S fins i Noreg vil vi halde fram med kampanjen. Om G4S Noreg blir kjøpt opp vil den internasjonale kampanjen mot selskapet halde fram. Vi har fått mykje lærdom og inspirasjon som vi vil ta med vidare i boikottarbeidet. I februar-mars arrangerer vi «Israeli Apartheid Week» som del av ei internasjonal studentrørsla der vi har ei rekke aktivitetar på universitetsområdet for å sette fokus på situasjonen og framme boikott av Israel, seier Wood.

Verksted: Skal diskutere sosialisme. Illustrasjon: Vidar Eriksen.

Sosialismeverksted i Oppland

Fylkestyrene i Rødt Hedmark og Rødt Oppland vil i januar samle sosialister og kommunister for å diskutere hvordan vi vil ha det under sosialismen. Blant innlederne er Rødt-leder Bjørnar Moxnes, nestleder Marielle Leraand og de tidligere AKP-lederne Pål Steigan og Jorun Gulbrandsen.

– Vi har satt sammen et program denne helga som vil gi oss et pusterom fra den blåblå hverdagen og gi næring til vårt røde arbeid. Vi tror dette kan bli spennende og annerledes, framtidsretta og ikke tilbakeskuende. Derfor håper vi å treffe folk fra hele landet, sier Kiste Kjernli, leder i Rødt Hedmark.

– Verkstedet vil ha et variert program med både politisk og sosialt innhold. Blant temaene vi skal diskutere er hvordan det sosialistiske samfunnet blir å leve i, klimaet og bærekraften i det sosialistiske samfunnet, og antiimperialistisk solidaritetsarbeid, sier Kjernli.

Sosialismeverkstedet finner sted 10. - 12. januar i Mesnali utenfor Lillehammer. For fullt program og påmelding, se roedt.no/oppland

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Aksjonerer: ISO-arbeidere. Foto: SAFE.

Gå sakte-aksjon på sokkelen

SAFE-klubbene i Kaefer, Bilfinger og Beerenberg har iverksatt temporeduksjon for sine medlemmer etter at ingen av klubbene kom til enighet med bedriftene om nye lønnsatser. I Kaefer stemte 93 prosent nei til lønnstilbudet. 1400 arbeidere ved de tre klubbene er nå i gå sakte-aksjon, etter at bedriftene kom med tilbud som ble stemt ned av medlemmene.

– Avstemningen i klubben taler for seg, det er stor oppslutning om temporeduksjonen, som er vår eneste måte å sette makt bak våre rettferdige krav på. Vi er innstilt på å finne en løsning, men da må vi altså ha et betydelig bedre tilbud enn det våre medlemmer, nærmest unisont, stemte nei til, sier klubbleder i SAFE i Kaefer, Jens Hermansson i en pressemelding.

– De som jobber med isolasjon- stillas- og overflatebehandling har i lang tid blitt hengende etter de andre fagene på sokkelen i lønnsutvikling, og Rødt støtter helhjerta opp om ISO-arbeidernes rettferdige krav, sier faglig leder i Rødt, Joachim Espe.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Samarbeid: Rødt-leder Bjørnar Moxnes fikk besøk av Enhedslisterens Johanne Schmidt-Nielsen i stortingvalgkampen. Foto: Brage Aronsen.

Brakvalg for Enhedslisten

Valget 19. november ble et gjennombrudd for Rødts danske søsterparti, Enhedslisten. Til sammen 119 Enhedslisten-kandidater ble valgt inn i 79 ulike kommuner. Det gjør valget til Enhedslisterens beste noensinne.

På landsplan har Enhedslisten nesten tredoblet sin oppslutning til 6,4 prosent. Som ventet gjorde partiet det særlig godt i København, med 20 prosent av stemmene. Intet mindre enn hver femte i den danske hovedstaden stemte Enhedslisten, noe som gir partiet 11 mandater mot fem før valget.

– Vi skal selvfølgelig først og fremst bære en klar og konsekvent grønn og rød politikk inn på den lokalpolitiske arenaen. Det trengs, sa Enhedslisterens politiske ordfører, Johanne Schmidt-Nielsen, i sin takketale på valgvaken.

– På Christiansborg har vi dessverre opplevd

en regjering de siste årene som har sviktet alt det venstresida historisk har stått for. Som har overtatt alt for mange av høyresidas ideer og synspunkter om at velferden er en byrde som vi ikke har råd til. Om at de rikeste skal belønnes med skattelettelse, mens de arbeidsløse skal få mindre å leve for.

– Det at vi mange steder er nye i byrådene er ikke bare en utfordring. Det er også en fantastisk mulighet. Det er nye øyne, nye ideer og nye måter å gjøre ting på. Vi skal stille med ydmykhet. Men vi skal også tørre å tenke nytt.

Samlet sett gikk venstresiden i Danmark tilbake. Socialistisk Folkeparti gikk tilbake fra 14,5 prosent i 2009 til til 5,6 prosent. Socialdemokratene er fortsatt Danmarks største parti med 29,5 prosent, men også de gikk tilbake fra 30,6 ved forrige lokalvalg.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Boikott og streik for tariffavtale

Siden 1. oktober har Norsk Transportarbeiderforbund boikottet Risavik terminal for å få opprettet tariffavtale. Arbeidsgiverne har foreløpig ikke vist noen vilje til å rydde opp. Nå varsler Transportarbeiderforbundet sympatistreik.

Arbeidsgiverne har tapt i både Arbeidsretten og tingretten, i sine forsøk på å få dømt boikotten ulovlig, men etterkommer ikke kravet om tariffavtale. 7. desember tas havnene i Tromsø og Mosjøen ut i sympatistreik til støtte for boikotten.

– Kravet om tariffavtale er både en grunnleggende rettighet og en nødvendighet i kampen mot sosial dumping. I dag benyttes det underbetalte utenlandske sjøfolk ved Risavik terminal til deler av losse- og lastearbeidet. Dette er uakseptabelt og strider mot ILO-konvensjon 137 som gir registrerte havnearbeidere fortrinnsrett til lasting og lossing ved Risavik havn, sier faglig leder i Rødt, Joachim Espe.

– Transportarbeiderforbundet krever ikke noe mer enn den tariffavtalen de har i mange andre havner. Rødt boikotten og den kommende sympatistreiken ved havnene i Tromsø og Mosjøen.

Faglig leder i Rødt: Joachim Espe. Foto: Brage Aronsen.

En samla fagbevegelse må slutte opp om kampen mot sosial dumping og da er tariffavtale en nødvendighet.

Brage Aronsen
brage@roedt.no

Aksjon: Rød Ungdom aksjonerer for arbeidstillatelse til asylsøkere. Foto: Rød Ungdom.

Arbeid for alle?

RØD UNGDOM ARBEISLIV

Tora Ask Fossen tora@socialisme.no

«La asylsøkerne jobbe» var en av satsningssakene til Rød Ungdom i årets valgkamp. Nå som den nye blå-blå regjeringa har tiltrådt, er dette fortsatt et av kravene ungdomsorganisasjonen vil ha stort fokus på i tida framover.

– Dette handler om menneskeverd og sunn fornuft, sier antirasistisk ansvarlig i Rød Ungdom, Jenny Dahl Bakken.

For asylsøkere som kommer til Norge, er saksbehandlingstida ofte svært lang. Seinest forrige måned, viste NRK en reportasje om en sudansk kvinne som fikk innvilget asyl i Norge, men som måtte vente i to måneder før hun fikk beskjed om vedtaket. «Man blir galere desto lenger man må vente. Du får ikke bestemt noe som helst i ditt eget liv», uttalte mannen hennes, som kom til Norge flere år før kona. Asylsøkere som venter på svar mottar i dag verken tilbud om norskkurs, stønad eller jobbhjelp. Ingen av disse tiltakene kommer i gang før vedtak om opphold er innvilget. Det mener Dahl Bakken, er dårlig integreringspolitikk.

– Denne historien er ikke unik, det er mange tilfeller av asylsøkere som venter i flere måneder før de får svar på søknadene sine, sier hun, og fortsetter:

– Rød Ungdom synes det er viktig å gjøre noe for å bedre livssituasjonen for denne gruppen, og vi mener at det å gi arbeidstillatelse til asylsøkere som venter på svar vil være et stort skritt i riktig retning.

Bekjempe sosial dumping

Dahl Bakken peker på at mange av de asylsøkerne som kommer til Norge i dag er flyktninger som av forståelige grunner ikke har de papirene som kreves for å få jobbe, og at blant dem som har fått avslag på asylsøknadene sine er det mange som må vente lenge før de kan returnere dit de kommer fra.

– Hvorfor skal ikke disse menneskene få jobbe og på den måten ha muligheten til å leve et verdig og meningsfullt liv?

– Alternativet er å skape en ny underklasse av rettighetsløse mennesker, som lever i skjul og jobber ulovlig, eller som passiviseres helt, sier hun. Det er ikke bare Rød Ungdom som mener at asylsøkere bør ha rett til å jobbe. I vår fikk tidligere leder av Fagforbundet Ungdom, Ola Harald Svenning, gjennomslag på LO-kongressen for et forslag om at papirløse skal kunne jobbe og delta i sysselsettingstiltak. «Dette handler om menneskelig verdighet. Når du lever i et vakuum, slik papirløse asylsøkere gjør, blir det ekstra viktig å ha noen holdepunkter som gir deg struktur på

Antirasistisk ansvarlig: Jenny Dahl Bakken. Foto: Melisa Fajkovic.

Leder i Fagforbundet Ungdom: Christina Beck Jørgensen. Foto: Fagbladet.

hverdagen», uttalte Svenning den gang. Nyvalgt leder av Fagforbundet Ungdom, Christina Beck Jørgensen, stiller seg bak sin forgjengers syn, og framholder at dette vil være en viktig sak for Fagforbundet Ungdom også i tiden framover.

– For Fagforbundet handler dette om å bekjempe sosial dumping. Papirløse asylsøkere er i dag uten rettigheter, og dermed lett bytte for useriøse aktører som er ute etter billig arbeidskraft, sier hun.

Voksende gruppe

På Fagforbundets landsmøte i november ble det vedtatt å bevilge 50 000 kroner til Helsesenteret for papirløse migranter, som er et samarbeid mellom Kirkens Bymisjon Oslo og Røde Kors Oslo. Fagforbundets avtroppende leder, Jan Davidsen, uttalte at «Norges menneskerettighetspraksis stilles på prøve når det kommer til papirløse migranter», og at «Å leve uten lovlig opphold byr på store problemer, utfordringer og dilemmaer (...) De fleste lever i skjul og opplever problemer, dilemmaer og utfordringer i dagliglivet og i forhold til helse, arbeid og bolig». Samtidig slo leder ved Helsesenteret, Solveig Holmedal Ottesen, fast at senterets pasienttall «øker hele tiden». Jenny Dahl Bakken mener dette er nok et argument for å la asylsøkere jobbe.

– Asylsøkere, og da særlig papirløse, er en gruppe som etter all sannsynlighet bare vil fortsette å vokse, og vi er nødt til å legge til rette for at disse menneskene skal kunne fungere på best mulig måte i samfunnet vårt, sier hun.

– Prinsippet om «arbeid for alle» bør gjelde nettopp for alle, det er et slikt samfunn Rød Ungdom ønsker at vår generasjon og fremtidige generasjoner skal vokse opp i.

Leksestreik: Fra aksjonen 19. november. Foto: Runa Fjellanger.

Leksestreik og abortforsvar

RØD UNGDOM AKTIVISME

Tora Ask Fossen tora@socialisme.no

Høyre og FrP har inntatt regjeringslokalene, og Rød Ungdom jobber videre både med nye og gamle saker. Motstand mot den nye reservasjonsretten mot abort og leksestreik er to av de sakene som står høyt på agendaen denne høsten.

11. desember skal bystyret i Oslo stemme over om de skal prøve å ha leksefri skole i hovedstaden. Det er på bakgrunn av et forslag Rødt har levert inn, som dreier seg om en forsøksordning med leksefri skole på til sammen 15 ungdoms- og videregående skoler i Oslo, over en periode på tre år. Rød Ungdom har jobbet mot lekser helt siden 2009, og hadde det som sin hovedsak i årets valgkamp. 19. november arrangerte RU leksestreikaksjon utafør Rådhuset i Oslo, i forbindelse med et møte i bystyret. Mellom 60 og 70 skoleelever møtte opp for å vise sin motstand mot lekser.

– Aksjonen gikk veldig bra, det var mange framfarte, også folk som ikke er våre medlemmer, sier Seher Aydar, leder av Rød Ungdom.

Den siste måneden har Rød Ungdom mobilisert bredt for forslaget om leksefri skole over hele byen. Ungdommene har delt ut løpesedler og samlet inn underskrifter utafør skoler, hengt opp plakater og spredt informasjon i sosiale medier. Aydar forteller at det skal være en ny aksjon utafør Rådhuset 11. desember, når bystyret skal stemme over forslaget. Fram til da skal Rød Ungdom bruke tida til å mobilisere videre, med mål om å få med seg enda flere.

– Nå har vi omtrent 1000 underskrifter, og får vi mange nok, håper vi at det kan vippe noen av de andre partiene til å stemme for forslaget.

En annen sak som har opptatt Rød Ungdom denne høsten, er regjeringas vedtak om at fastleger skal gis rett til å nekte å henvise kvinner til abort, dersom det er i strid med deres religiøse eller moralske overbevisning. Feministisk ansvarlig i Rød Ungdom, Runa Fjellanger, mener at vedtaket er en skam mot alle norske kvinner.

– For oss er retten til fri abort en absolutt rettighet, som bør være helt uavhengig av den enkeltes leges syn på dette. Det er en menneskerettighet, som handler om at kvinner selv skal bestemme over egen kropp, seksualitet og helse.

Videre påpeker Fjellanger det paradoksale i at de borgerlige partiene, som så ofte påberoper seg å være en forkjemper for den enkeltes frihet, går inn for å innskrenke friheten til kvinner.

– Regjeringa gjør kvinner avhengig av enkeltpersoners personlige overbevisninger i en sak som er så privat og avgjørende for eget liv. Hvor blir det av den friheten som høyresida så ofte snakker om? Hvis kvinner ikke skal få bestemme over egen seksualitet, hva er frihet da? spør hun.

Rød Ungdom er ikke bare sterke motstandere av reservasjonsretten, de går også inn for å utvide abortgrensa fra 12 til 18 uker. Fjellanger forsikrer om at kampen for fri abort vil bli en viktig sak for RU i tida framover.

ANNONSE:

GI EN JULEGAVE TIL

Rødt Nytt

Kjære lesere! Rødt Nytt er Rødts gratisavis som kommer ti ganger i året. På grunn av nye portosatser og et økende abonnementsstall blir avisa stadig dyrere å gi ut. Vi ønsker å fortsette å gi ut avisa gratis. Derfor ber vi våre lesere om et økonomisk bidrag. Ingen sum er for liten, ingen for stor.

Bruk kontonummer:
7874 05 56478.

Merk betalingen:
«Juleinnsamling Rødt Nytt».

HVA SKJER?

3. desember
RØDT FORUM: FRAMTIDAS SAMFERDSEL
Steinhoggermuseet, Grorudveien 3, Oslo. www.roedt.no/oslo

5. desember
LOS ORGANISASJONSKONFERANSE
Sørmarka. www.lo.no

6. desember
ANTIKORRUPSJONSDAGEN
Litteraturhuset, Oslo. www.transparency.no

8. desember
SEMINAR: PÅ FLUKT FRA EUROKRISA
Litteraturhuset, Oslo. www.sv.uio.no/arena

11. desember
LEKSESTREIK
Oslo Rådhus. www.leksefriskole.no

Tips oss om aktuelle arrangementer!
Send en e-post til brage@roedt.no.

ANNONSE:

En avslørende og medrivende innsidefortelling om endringene i helsesektoren de senere årene. Boka skildrer prosessen som førte fram til sammenslåingen av Riks- og Radiumhospitalet, Ullevål og Aker sykehus til Oslo Universitetssykehus, og den følger fusjonsprosessen videre fram til i dag. Forfatteren kommer med skarp kritikk av hvordan prosessen har foregått, og skildrer et spill preget av skjulte maktkamper og lukkede beslutningsprosesser.

KJØP BOKA PÅ MARXISME.NO

Tilbud!
199,-

FISKEHISTORIER

Hvem skal eie havet?

Ute nå!
349,-

Forfatter og marinbiolog Henning Røed skriver med kjærlighet til havet. Han advarer mot at sjø, fisk og fjord skal bli privateiendom til noen få redere og oppdrettere. I Fiskehistorier tar han oss med fra rettssalen i Norge til Kina hvor fiskeoppdrett har tusen års historie, til truede korallrev i Thailand og til verdens fremste fiskerinasjon: Japan.

Bli med på en spennende populærvitenskapelig reise i vannet – den viktigste kilden til liv slik vi kjenner det.

KJØP BOKA PÅ MANIFEST.NO

Bli medlem i Rødt!

Rødt står på arbeidstakernes side. Er du opptatt av faste ansettelse, lik lønn for likt arbeid og kampen mot sosial dumping? Ønsker du et samfunn der folkemakt er viktigere enn pengemakt? Bli med i Rødt!

Rødt, Osterhaus' gate 27, 0183 Oslo / roedt@roedt.no / www.roedt.no / 22 98 90 50

Send SMS:
RØDT + navn
og adresse
til 2434

ABONNÉR GRATIS PÅ Rødt Nytt

www.roedt.no